Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de Dumінecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Tĕrgul Inuluĭ Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 120. Braşov, Mercurĭ, 31 Maĭ (12 Iunie) 1895.

Halal sĕ le fiă!

Braşov, 30 Maĭ v. 1895

De mult foile unguresci guvernamentale n'au publicat articolĭ maĭ lungĭ cu privire la cestiunea română. Au fost orĭ cu totul absorbite de luptele marĭ, ce au trebuit sĕ le pórte în timpul din urmă cu oposiţiunea, orĭ că li-s'a dat lozinca dela biroul de pressă, ca sĕ maĭ înceteze cu resuscitarea gravaminelor române.

Acum însĕ, din incidentul adunărei generale a „Kulturegylet"-uluĭ în Odorheiul-săcuesc, s'au pus în mişcare éraşĭ tóte foile oficióse ale guvernuluĭ-Banffy, pentru a susţiné înaintea opiniuneĭ publice maghiare, quasi pentru salvarea consciinţeĭ, acţiunea societăţiĭ maghiare în contra nóstră.

Au trebuit sĕ arate foile guvernuluĭ, că se interesézā maĭ cu de-adinsul de acéstă acţiune, căcĭ în adunarea „Kulturegylet"-uluĭ s'a fost jăluit amar preşedintele, şovinistul conte Gabriel Bethlen, că guvernul a eşit din neutralitatea sa binevoitóre, ce-o observase până acum faţă cu acéstă reuniune de maghiarisare, şi că merge acum aşa de departe, încât refusă orĭ-ce sprijin uneĭ reuniunĭ, care „ajutoră statul şi creaţiunile culturale ale luĭ, în fiă-care an cu sute de miĭ de florinĭ."

Este acésta o purtare — ḑise Bethlen — pentru care nu se póte afla nicĭ măcar o esplicare cinstită.

Va sĕ ḑică nu este aşa de neînsĕmnată imputarea, ce i-se face guvernuluĭ din partea şovinismuluĭ militant, şi era lucru firesc, ca patrioţiĭ maĭ vechĭ şi maĭ prospeţĭ „recepţĭ", sĕ-şĭ ascută condeiele şi sĕ facă puţină larmă în favorul „Kulturegylet"-uluĭ.

Aşa, cum vor vedé cetitoriĭ noştri din estrasul ce-l publicăm maĭ jos, guvernamentalul „Nemzet" îşĭ ia un avênt straşnic din incidentul adunăriĭ kulturegyletiste, şi trece în revistă, séu maĭ bine ḑis, repetézā tóte acele absurdităţĭ, cu carĭ a debutat pressa maghiară de treĭ anĭ încóce în contra dreptelor postulate ale poporuluĭ român.

Ne spune, că eĭ, adecă ceĭ dela sacul cu grăunţele, asupra cărora se revarsă aḑĭ raḑele sóreluĭ-Bánffy, nu pot întra în tractaţiă cu noĭ Românii, asupra nicĭ unuia din punctele programuluĭ nostru naţional, carĭ privesc îndreptăţirea nóstră, ca naţionalitate română. Nicĭ măcar la o revisuire a legeĭ de naţionalităţĭ nu se învoesc, decât numaĭ în sensul ca ea sĕ fiă adusă în concordanţă cu praxa, care până acuma n'a realisat nicĭ o disposiţiune a eĭ.

Aşadéră cu legea de naţionalitate am isprăvit'o. Nu se póte face nimic cu ea şi pentru ea.

Acesta-i rĕspunsul!

Rĕmâne decĭ numaĭ legea electorală şi starea esceptională în Ardeal, unde domnesc încă legile absolutistice austriace.

Aicĭ patrioţiĭ dela „Nemzet" n'ar fi tocmaĭ cu totul în contră de a-se înţelege cu noĭ. Eĭ sunt gata sĕ ne dea cens egal şi sĕ ne retezéscă numaĭ pe şablonul legilor unguresci. Dér ne spun înainte, că censul egal şi arondarea nouă a cercurilor electorale, se póte face numaĭ în favórea elementuluĭ maghiar.

Ce rĕmâne dér din tóte? O administraţiă „bună" şi „dréptă" — unguréscă, dér şi acésta numaĭ pusă în vedere pentru un viitor de sigur fórte îndepărtat.

Acesta-i programul dumnealor faţă cu noĭ, neuitând de capul lucruluĭ, care este şi rĕmâne: sĕ învĕţăm unguresce!

Şi pentru a lega tragicul cu ridicolul, ceĭ dela „Nemzet" sfêrşesc cu-o apostrofă acomodată ocasiuneĭ ḑileĭ kulturegyletiste, şi accentuând continuarea lupteĭ între Românĭ şi Maghiarĭ, pe care o vĕd şi eĭ neevitabilă, vorbesc de-o luptă din partea lor pacînică şi binefăcĕtóre, cu armele culturiĭ.

Cu armele culturiĭ la Turda şi Oradea, la Vaţ şi la Seghedin!

Halal de-o ast-fel de cultură!

CRONICA POLITICĂ.

— 30 Maĭ.

Era vorbă în **parlamentul austriac** de o *obstrucţiune a tuturor partidelor oposiţionale*. Ḑilele din urmă însĕ tot planul s'a făcut din nou baltă, de-óre-ce nicĭ unul dintre „aliaţĭ" nu voiesce să mérgă alăturĭ cu Cehiĭ tinerĭ. Nicĭ naţionaliştiĭ germanĭ, nicĭ creştiniĭ socialĭ, ba nicĭ Slaviĭ dela Sud nu se pot împăca cu principiile şi cu mijlócele tactice de carĭ voesc Cehiĭ tinerĭ sĕ se folosĕscă. Ast-fel decĭ încercările partidelor oposiţionale austriace de-a face obstrucţiune, din nou au suferit naufragiu.

*

Urmând esemplulul episcopilor din Triest şi Parenzo, acuma şi episcopul din Lissa, Msgr. *Carev*, a îndreptat **o pastorală energică** către clerul diecesei sale, în care preoţimea este provocată *sĕ se abţină dela orĭ-ce acţiune politică*, maĭ ales în biserică şi alte locurĭ sfinte. Ca motiv pentru acéstă dojană se amintesce, că clerul tînĕr în timpul din urmă a desvoltat o activitate „agitatorică politică-naţională", aşa încât poporaţiunea s'a „scandalisat". Fórte uşor se póte vedé, că acĭ e vorba despre o mĕsură contra Slavilor şi pastoralele episcopilor slavĭ, sunt puse la cale la comandă, ca preoţimeĭ naţionalităţilor nemaghiare sĕ i-se lege mânile. Peporaţiunea slavă în cele maĭ multe ţinuturĭ este avisată aprópe numaĭ la conducerea politică a preoţilor, şi déca 'ĭ se va detrage acésta, atuncĭ causa eĭ pierde fórte mult.

*

Ḑiarul „*Hamburger Correspondent*" anunţă din Berlin, că **ministrul de culte german Dr. Bosse**, se va retrage în cel maĭ apropiat timp dela postul sĕu, din motivul, că nu se crede destul de tare, pentru de-a deslega cestiunea creăreĭ uneĭ legĭ scolare, în care sĕ se ia în considerare punctul de vedere catolic. Tot numitul ḑiar ḑice, că următor aluĭ Dr. Bosse ar fi designat d-l *de Lucanus*.

„Nu, de o sută de orĭ nu!"

O ḑice ḑiarul guvernamental „*Nemzet*" într'un articol scris din incidentul adunăreĭ „Kulturegylet"-uluĭ.

Fóia ungurĕscă începe prin a spune cum adunările luĭ „*Emke*" şi a „*Ligeĭ*" s'au ţinut aprópe în acelaşĭ timp. Nu vrea însĕ sĕ se ocupe nicĭ cu „Emke", nicĭ cu „Liga", care „ḑi de ḑi sĕvêrşesce o vătĕmare adêncă şi stăruitóre a drepturilor internaţionale".

„Nemzet" nu vré de astă-dată sĕ caute contrastele, ci numaĭ punctele, în carĭ e imposibilă întêlnirea şi dór şi aplanarea". Spune, că aḑĭ contrastele par a fi neaplanabile, căcĭ orĭ-care program, ce şi l'au făcut Româniĭ, fiă acasă în Sibiiu, orĭ la Bucurescĭ, orĭ la Miercurea, nu numaĭ, că e *neadmisibil* pentru politiciĭ maghiarĭ, dér, pe temeiul acestor pretensiunĭ, *chiar şi o tratare e imposibilă*.

Maghiariĭ nu pot altfel întra la têrguială cu Româniĭ, ale căror cererĭ naţiunea maghiară le întêmpină cu *nu!* Şi anume, Maghiariĭ nu se pot împăca: 1) ca monarchia austro-ungară sĕ priméscă sistemul federativ după ginţĭ. Constituţia împĕrătéscă din 1863 nu se póte uni cu dualismul, şi este imposibilitate politică şi de drept public nu numaĭ pentru Ungaria, ci şi pentru Austria; 2) ca Ungaria, chiar şi pe basa dualismuluĭ, sĕ se împartă după ţinuturile felurilor némurĭ şi limbĭ; 3) *ca Ardélul sĕ capete autonomiă* deosebită *românéscă*, în care poporul maghiar şi cel săsesc sĕ ajungă sub apăsare; 4) ca în aşa numitele ţinuturĭ române, *limba română sĕ fiă limba oficiósă!*

Tóte acestea sunt imposibile, ḑice „*Nemzet*" fiind-că ele însémnă spargerea unităţiĭ statuluĭ maghiar! *Chiar nicĭ legea de naţionalitate nu se póte revisui* în sensul pretensiunilor române; o revisuire numaĭ aşa ar fi posibilă, *décă s'ar elimina din ea părţile neesecutabile*. Legea de naţionalităţĭ a

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Cecilia.

De *Lugi Capuana*.

(5) (Fine.)

Însĕ între aceste visărĭ dulcĭ ale iubiriĭ, era ceva îngrijitor. Orĭ cât de mult se silia sĕ tăinuéscă dinaintea mea, Cecilia simţia un fel de tristeţă în mijlocul aceste fericirĭ, tristeţă, care din ḑi în ḑi devenia tot maĭ adêncă, tot maĭ mistuitóre. Nu odată privirea arăta un devotament neesprimabil, pe buzele eĭ adese-orĭ apărea un surîs, care se părea, că ascunde o imputare; din oftările eĭ înţelegeam, că ele nu sunt îndreptate către epoca uneĭ fericirĭ trecute, ci către fericirea de-a cărei dispariţiune se cutremura. Ast-fel în viaţa nóstră pĕtrunse ceva tainic, ceva bănuitor, ceea ce însĕ mi-o făcea şi maĭ dragă.

La rugarea eĭ mi-am umplut casa cu florĭ. În apropiere de masa mea de scris îşĭ postă mica eĭ masă, lângă care aşeḑându-se, eĭ se ocupa cu lucru de mână, orĭ cetia. Din când în când mĕ privia lung, ca o mamă îngrijitóre, şi atuncĭ faţa eĭ transpira întrégă de iubire.

Mĕ rugă sĕ nu jertfesc nimic pentru ea. Trebuia sĕ-mĭ cercetez amiciĭ şi cunoscuţiĭ; trebuia sĕ-mĭ susţin legăturile în societate; nu-mĭ permitea sĕ-mĭ schimb obiceiurile, sĕ-mĭ neglig datorinţele şi sĕ lipsesc de unde-va.

— Pentru Dumneḑeu, sĕ nu neglígĭ din causa mea acea, la ce te-aĭ dedat!... Va veni, crede, şi acel timp! Vine, orĭ şi cât ar întârḑia.

Acéstă continuă îndoială în viitor, mĕ supĕra puţin, şi vrênd nevrênd trebuia sĕ mĕ prefac.

Óre eu am schimbat'o? Nu! Óre m'a cuprins pe un moment urîtul şi nu mi-am dat silinţa sĕ-l ascund? De loc nu!

Cecilia, pe care o cunosceam perfect, a întrecut chiar şi acel înalt ideal, ce mi-l am format eu despre femeiă. Şi liniştirea eĭ durerósă în vicisitudinele viitoruluĭ mĕ supĕra. Simţiam, cam nebulos şi eu, că profeţia eĭ se va împlini, însĕ mĕ amăgiam şĭ mĕ dedam a crede, că nu se va împlini.

— „De ce eştĭ aşa de tristă?" am întrebat'o într'o ḑi. „Acésta mĕ dóre".

— „Eu tristă?" rĕspunse zimbind aşa, încât zimbetul acesta îĭ desminţea cuvintele. „Nicĭ-odată n'am fost atât de fericită".

— „Tot mereu te temĭ, că iubirea nóstră"...

— „Cel ce iubesce, se teme tot-déuna" mĕ întrerupse ea. „Adu-ţĭ însĕ aminte, că mi-aĭ jurat, că în ḑiua în care veĭ simţi iubindu-mĕ maĭ puţin, veĭ fi atât de nobil şi cavaleresc a mi-o spune".

— „Ţi-o jur éraşĭ"...

— „Dér nu voi aştepta sĕ-mĭ spuĭ; dela primul moment, voiu observa acéstă schimbare în tine".

Şi zimbi.

Ochiĭ însĕ i-se umplură de lacrimĭ şi glasul îĭ trĕmura.

*

Nu credeam, că ea póte sĕ iubéscă şi maĭ cu patimă, că póte sĕ fiă atât de plăcută. Ea adese-orĭ îmĭ pronunţa numele de două şi de treĭ orĭ dup'olaltă: Muarizio! Maurizio!

In general se vedea, că grăbesce a gusta până în adêno fericirea, al căreĭ sfîrşit îl simţia prea apropiându-se.

Eu trăiam liniştit. Nu simţiĭ nicĭ o schimbare în simţĕmintele şi obiceiurile mele. Acea fericire liniştită şi tot-déuna binefăcĕtóre mi-se părea dulce şi seriósă, şi drept acea o credeam şi durabilă. Însĕ iubirea esaltată şi neînfrânată a Ceciliei mĕ îngrijia totuşĭ, ca ceva cóbe rea. O rugam de multe-orĭ şi reproşându-i mĕ necăjiam, că nu-mĭ prea da ascultare.

— „Tu aĭ plâns", i-am ḑis într'o ḑi venind acasă şi veḑênd, că ochiĭ îĭ sunt plânşĭ şi că numaĭ câte-va clipe înainte şi-a uscat lacrimile.

— „Nu!" rĕspunse, „am aţipit puţin pe sofa şi mĕ dóre capul".

M'am mulţumit cu acest rĕspuns, dér am rĕmas neliniştit şi dup'aceea. Vedeam eu, că Cecilia vrĕ s'ascundă înaintea mea adevĕrul. Da, ea a plâns. Şi eu nu putuiĭ sĕ ḑic un singur cuvênt, ca s'o mângâiŭ. De ce m'am mulţumit cu acel rĕspuns? Nu puteam, nu scieam cum să-mĭ repar greşala.

voit sĕ ofere mai mult, decât în praxă era realisabil, ér revisuirea ei, pe basa programului dela Sibiiu, nu póte întémpina din partea națiunei maghiare, decât un hotărît — *nu!*

Sunt însĕ puncte în carĭ ne putem înțelege cu Românii, de pildă *legile austriace* valabile încă în Ardél; acestea trebue scóse din valóre. Apoi trebue străformat și sistemul electoral, ca sĕ nu mai fiă douĕ categorii de cens în Ungaria și Transilvania.

Făcêndu-se tóte acestea, numai maghiarimea póte trage folos din ele, căcĭ *prin censul egal și prin o nouă arondare a cercurilor electorale, numai némul ungurcsc va dobêndi, ér nu cel românesc.*

„*Nemzet*“ se umflă apoi în pene și spune c'o rară sfruntare, de câte „libertățĭ“ ne bucurăm noi Românii și ce putem noi pretinde în cadrul statului maghiar; dice, că Ungurii și statul nu maghiariséză, ci *vrĕu numai sĕ dea prilegiu la învĕțarea limbei maghiare.* Vorbind apoi de împăciuire dice următórele:

„Noi nu putem stabili program, nu putem clădi basă nouă pentru împăciuire. Acésta o așteptăm dela Românĭ. Numai ei pot sĕ elimineze din pretențiunile lor acele puncte carĭ direct, séu indirect sunt vătĕmătóre pentru unitatea statului maghiar și întregitatea lui teritorială. *Până când stau (Românii)* **pe basa programului din Sibiiu,** *dela noi nu pot primi alt rĕspuns, decât:* **nu, de-o sută de orĭ nu!..** Și fiind-că abia se mai póte spera, că se va întêmpla acésta (o lăpĕdare de acest program) în curênd, *controversele dintre Românĭ și Maghiarĭ nu se vor puté aplana.* Așa-déră între Românĭ și Maghiarĭ se va continua lupta până la un viitor fórte frumos, dér fórte îndepărtat.....

*

Mai adaugem aicĭ și o voce streină contra nóstră.

Sub titlul „Maghiarĭ și Românĭ“ fóia francesă „*Gil Blas*“ publică un articol iscălit de bine plătitul Adrien *Duvand*, și scris din incidentul resoluțiunei luate de Congresul din Sibiiu în fața legilor bisericescĭ politice ale guvernului unguresc.

Dice, că acéstă resoluțiune deșteptă din nou atențiunea asupra raporturilor române din Ungaria și ea îndreptățesce pe deplin introducerea căsătoriei civile.

„Hotărîrea clerului greco-oriental nu surprinde pe nime, fiind bine sciut, că ea este a-se atribui unei partide politice, care vré sĕ-șĭ octroeze principiile în sînul întreg poporului român. De altmintrelea acésta este numai un nou episod al acelei lupte, pe care partida o órtă contra suveranității statului maghiar, și al cărei scop puțin ascuns e ruperea Ardélului de către Ungaria, ca sĕ-l arunce apoi în brațele României“.

Scribler-ul din „Glis Blas“ spune apoi, cum aruncând o privire pe chartă, orĭ-cine póte vedé, că Ardealul este parte integrantă a Ungariei, a cărui rupere ar însemna o pierdere ireparabilă. Decĭ, când Ungaria se luptă contra acestei tendințe, nu numai, că are în vedere interesul ei de viață, ci apără Europa de-un adevĕrat pericol.

Face apoi o comparație între Românii din Ardeal și între cei din Basarabia, și află, că cei dintâiu sunt în raiul libertăților și binelui, pe lângă cei din urmă. Ba are chiar și nerușinare sĕ afirme, că Ungurii au dat Românilor concesiunĭ și prerogative chiar în detrimentul maghiarimei, și sfîrșesce sfătuind pe Românĭ sĕ se plece înaintea Maghiarilor, căcĭ de vor mai continua lupta, acésta va da fructe contrare așteptărei lor.

Viena, Roma, Turin.

Delfinul maghiar, Francis *Kossuth*, s'a dus în 8 Iunie la Kecskemét cu Carol *Eötvös*, unde s'a organisat partida independentă și dela 48 sub presedința lui *Iusth*. Cu ei au mai plecat din Budapesta *Hentaller* și *Barabás*.

In Kescekemet era adunată o mare mulțime la sosirea lui Kossuth, care a fost întêmpinat ca un prinț moștenitor.

La vorbirile de salutare, Francis *Kossuth* a rĕspuns următórele:

D-Vóstră sciți, că pe cerul patriei se grămădesc norĭ negri. Libertatea maghiară este amenințată de tóte părțile: din afară, din Viena și din țéră.

Vorbind de politica biseriséscă, dise, că poiectele bisericescĭ nu țintesce la ireligiositate, căcĭ décă ar fi țintit la acésta, atuncĭ mulțĭ nu li-ar fi sprijinit. Religia nu însémnă, ca ómenii sĕ se închine unor disposițiunĭ, carĭ n'au nimic cu învĕțăturile religiei, ér politica bisericéscă nu atacă sfințenia căsătoriei. Mai în tóte statele Europei e introdusă căsătoria civilă chiar și în state de acele, unde catolicismul e singura religiă. Aduce ca esemplu Belgia, unde catolicismul e dominant.

Decĭ déră, décă Ungurii nu vor sĕ dea înainte ca racul, atuncĭ sĕ nu lase nicĭ o palmă de loc din terenul liberalismului. Maghiarii sĕ pună piedecĭ partidelor, carĭ nu merg cu „națiunea“ și cu liberalismul. Ei trebue sĕ se lupte contra „partidei poporale“ și contra curentului acesteia.

Vorbi apoi despre *ruptura* în partid, dicênd, că partea cea mai mare a partidei independente a fost de convingerea, că e imposibil a separa independența de liberalism, a sprijinii proiectele bisericescĭ politice, căcĭ *acestea duc la independență.* Spuse apoi, că s'a dus la Kecskemét, ca sĕ organiseze partida, care s'a rupt de către „reacționarĭ“, și sfîrși, îndemnând pe alegĕtorĭ, sĕ-l urmeze pe el, fiind-că drumul lui e indicat de „memoria sfântă“ a tatălui sĕu, fața de care nicĭ odată nu póte fi infidel.

Luă apoi cuvêntul Carol *Eötvös.* El începu prin a spune, că sunt tocmai doi anĭ, de când a fost la „sfântul“ din Turin. Acolo au fost și contele Gabriel Károlyi, Juliu Nagy și fiul sĕu Eötvös Bálint. In presența acestora a dis „guvernatorului“: Adĭ națiunea maghiară este guvernată din Viena, Roma și Turin. Noi nu primim guvernul din Viena, fiind-că acela e nemțesc (Jos cu el! s'aud vocĭ din public). Nu primim nicĭ guvernarea Romei, fiind-că ni-e dușmană și streină. Dér nu primim nicĭ guvernarea din Turin, fiind-că dorința „națiunei“ este, ca acela, care guvernéză din Turin, sĕ vină acasă (Aprobărĭ). Viena ne guvernéză și adĭ, și Roma se amestecă în afacerile nóstre, însĕ *guvernarea din Turin a venit acum acasă, ea este aicĭ.* Fiul gloriosului guvernator a venit acasă („Eljen“-urĭ nesfîrșite) și *stă în fruntea nóstră.* Glasul și apelul, ce a residat până acum în Turin, este acum aicĭ acasă în vocea și puterea lui *Francisc Kossuth.* Națiunea vede în acésta un mare noroc, pentru-că orĭ-ce muritor este espus clătinărei, *însĕ un Kossuth, când stă în fruntea națiunei, și când națiunea stă lângă el, nu se póte clătina.* Francisc Kossuth a venit acasă, se luptă aicĭ cu noi dimpreună, sufere cu noi și *ne conduce pe noi.*

Eötvös încercă apoi sĕ legitimeze pasul, de ce ei au mers cu guvernul în cestiunile bisericescĭ politice. El dise, că a fost contra fusiunei guvernamentalilor cu apponyiștii, voind prin acésta sĕ zădărnicéscă întărirea adversarilor dela guvern. Apoi vor sĕ se lupte și contra lui Apponyi, și contra lui Szapáry și contra lui Zelenyák.

Au mai vorbit apoi și alții, ér sfîrșitul a fost un strajnic tămbălău.

SCIRILE DILEI.

— 30 Mai.

Recolta din Moldova. Ploile parțiale, ce cad dela un timp au îmbunĕtățit fórte mult starea semĕnăturilor, scrie „Ecoul Moldovei“. In județul Fălciu, nu ploase în unele localitățĭ dela Pascĭ; asemenea în jud. Tutova și Tecuciu, dér cu ploile abondente acum din urmă argricultorii au mai căpĕtat curagiu. In județele din nordul Moldovei până acuma recolta se arată fórte bună, și fiind-că lipsa grâului din anul trecut a început a-se simți din causa nevoii, în care se găsiau agricultorii, se prevede, că prețurile din anul acesta vor fi cu mult mai avantagióse, ca anul trecut. Speranța acésta este întărită și de scirile despre recolta slabă, ce a dat'o America de Sud și o parte din Indii.

—o—

Comitetul Ligei. Diarele de dincolo anunță, că noul comitet al Ligei, întrunindu-se Vinerea trecută în ședință, s'a constituit astfel: Președinte V. A. Urechiă; vice-președinte I. Grădișteanu; cassar Perietzeanu-Buzeu; secretarĭ I. Bianu și G. Bursan. In privința alegerei comitetului, „Timpul“ de adĭ scrie următórele: „Suntem în mĕsură sĕ afirmăm în mod hotărît, că și d-l Mihail Balș, ales cu ocasia congresului membru în comitetul central al Ligei culturale, ș'-a dat demisiunea. Se scie, că d-l Ionel Grădiștenu ș'-a dat imediat după alegere, chiar în congres, demisiunea, pe care congresul însĕ a respins'o. Cu tóte acestea, d-l Ionel Grădișteanu stăruesce în demisiunea dată“.

—o—

Decorare. D-l Gr. G. *Tocilescu*, profesor universitar și senator român, a fost decorat de M. Sa Regele Carol cu ordinul *Coróna României* în gradul de mare-cruce.

—o—

Epizootia de porcĭ din Steinbruck. De vre-o douĕ lunĭ, de când a isbucnit bóla între rimătorii unguresci din térgul dela Steinbruck, în România au rîmătorii o trecere mare. In ultimele dile, după cum spune „Curierul Fin.“, s'au esportat dela T.-Severin pentru Ungaria vre-o 13,000 rîmători din România, al căror preț s'a urcat la 49 cr. chilogramul, și se prevede, că se va urca și mai mult, deóre-ce bóla departe de-a scădé, ia din ce în ce întinderĭ mai marĭ. Medicii veterinarĭ n'au ajuns a cunósce încă în mod precis felul bólei, și astfel nicĭ n'au putut afla vre-un remediu pentru combaterea ei. Un singur porc bolnav póte sĕ contamineze un têrg întreg de porcĭ, așa este de periculósă acéstă bólă. In timp de o lună au pierit ca la 3000 de porcĭ; în total mortalitatea variéză între 40 și 60 la sută.

—o—

Foc. Erĭ séră pe la órele 8 a isbucnit în Brașovul-vechiu un foc în grajdul de caĭ, ce se află în curtea d-lui Schmiedt, fost director de poștă. In grajd se aflau patru caĭ dela Regim. Nr. I de husarĭ. Un soldat vrênd sĕ aprindă o lampă, acésta a esplodat și la moment au apucat foc paele de pe padiment și din pod. D-șórele Schmiedt au avut atâta presență de spirit, de n'au lăsat pe soldațĭ sĕ se departeze, și astfel li-a succes a scápa un cal din gura flacărilor. Ceilalțĭ trei caĭ, spăriindu-se de flacările, ce învĕluiseră deja întrarea grajdului, n'au putut fi imediat scoșĭ din mijlocul focului. Alarmându se vecinii Goldschmiedt, Stinghel, Neustädter și comisarul de poliție Fischer, au intrat în grajdul ardênd și, după 20 minute, li-a succes, sub conducerea d-lui căpitan de artileriă *Popa*, sĕ scótă caii din grajd încă trăind, dér arșĭ în mare parte. Cu ocasiunea acésta 2—3 din vecinii numițĭ au căpĕtat prin arsură căte-va rănĭ mai micĭ. In fine alergând pompierii la fața locului li-a succes a localisa focul. Grejdul a ars, ér doi dintre caĭ au pierit deja adĭ.

Dela un timp se părea, ca și când ar fi slăbit, fața ii era palidă.

Intr'o nópte mĕ tredĭ fără de veste foșnet de haină în odaia mea. Imĭ deschid ochii și, c'o spaimă nespusă, vĕd că Cecilia stă jos dinaintea patului meu; cu pĕrul împrăsciat, cu brațele cuprindênd genunchii, ochii ei privesc sfîrșițĭ la mine, ér pe față îi curg liniștit lacrimile.

— „Dumnedeule, ce ai tu Cecilia?“

Și am voit s'o ridic din acéstă stare.

— „Lasă-mĕ!“ dise ea, „lasă-mĕ, te rog.“

— „Te vei bolnăvi. Eștĭ așa de rece, ca ghiața“.

— „Dă-mĭ pace“.

Altceva nu dise, și ștergêndu-șĭ lacrimile se uita mai departe cu mirare la mine.

Eu i-am luat capul între mânĭ și i-am acoperit pĕrul cu sărutărĭ.

— „Cecilia, draga mea, scólă-te, pentru Dumnedeu. Spune, ce ai?“

S'a ridicat, ișĭ netedi pĕrul după ureche și zîmbi mângăiată, apoi îmĭ întinse mâna. Pĕrul ei negru ca cărbunele, cădênd pe umerĭ, măria și mai mult paliditatea feței sale, și în lumina lampei de alabastru, ce ardea pe masă, figura ei era ca a unei sfinte.

— „Spune, ce s'a întêmplat?“ am întrebat'o érășĭ.

— „Acum s'a sfîrșit“ rĕspunse ea cu glas încet.

Apoi dup'o scurtă pausă, acoperindu-mĭ obrajii cu sărutărĭ, s'a depărtat.

Până diminéța priviiu ușa, că nu se deschide óre, și mĕ întrebam, că óre a fost realitate adevĕrată, ceea ce am vĕdut, orĭ déră am visat totul cu ochii deschișĭ.

*

Tótă diua n'am cutezat s'o întreb nimic asupra celor întêmplate peste nópte.

Creerul meu era așa de turbure. Mi-se părea, că m'a isbit cineva în cap și nu pot sĕ-mĭ arangez cugetele.

Ea făcu pregătirĭ pentru depărtare, și mie nu mĭ-a venit cuvênt pe buze a-o întreba, de ce le face. Apoi am cugetat, că plănuesce ceva cu anevoĭ. Călĕtoriă? Locuință de vară? Imĭ cădea însĕ rĕu acéstă pregătire, și inima mi-se strînse, când am vĕdut'o.

In sfîrșit cu mare greu începu sĕ licurécă în mine flacăra unei gândirĭ.

S'a sfîrșit totul!

Cum? Cum se póte asta? Atât de repede, atât de tainic, încâtnicĭ eu însu-mĭ n'am observat? Dér totușĭ, totușĭ s'a sfîrșit! Cecilia a dis ceva, ce în zadar îmĭ sfărmam capul sĕ înțeleg. Acésta n'ar fi iertat sĕ se întêmple.

Ea era liniștită. Ișĭ aduna una după alta vestmintele din dulap și le pacheta în ladă. Fiă-care bucată îmĭ reamintea câte-o oră a fericirei și bucuriei. La fiă-care bucată simțiam, că mi-se duce o parte din inimă cu ea.

O adêncă durere îmĭ strîngea inima; și totușĭ n'am cutezat sĕ merg la ea și sĕ-i dic:

— „Rĕmăi! Sĕ 'ncepem din nou“.

Mi-ar fi plăcut sĕ mințesc, dér nu puteam. In membrele mele simțeam obosóla grea a unei situațiĭ încurcate. Amêndoi eram mișcațĭ.

— „De ce n'a putut ține mai mult? De ce n'a fost iertat sĕ mai dureze?“ mi-am gândit.

Apoi mintea sĕnĕtósă rĕspunse:

— „Acésta e legea!“

După câte-va dile m'am dus în grădina poporală, ca sĕ-mĭ revoc în suflet trecutul, pe care l'am perdut.

Era primăvéră, ca atuncĭ, când ne-am întêlnit întâiașĭ dată. Arborii erau bogat împodobițĭ cu ramurĭ frundóse, pajiștea verde era sĕmĕnată cu florĭ; sórele coboria spre apus și suridea printre ramurile mișcate de vêntul sĕrii.

O, vai! Aceste căi, acest tufiș, acești arborĭ nu mai deșteptau în mine nicĭ unul dintre acele lucrurĭ ceresci. Valurile părĕului se rostogoliau simplu, apa fântânei săritóre ciuruia pliotisitor.

Inzadar mĕ întorceam orĭ și încătrău, căcĭ simțirile mele de admirare nu se mai redeșteptau: inzadar totul.

Mergênd mai departe am murmurat:

— Óre frumsețea, séu uriciunea lumei este curat creațiunea sufletului nostru? Un joc, un vis, o amăgire....

Sărmana Cecilia! Nicĭ tu nu ai fi credut, că într'o di, dorul nostru după iubire se va risipi în fumul unei probleme metafisice.

Cyclon în Italia. Din Roma se anunță, că în localitatea Motola a bântuit ḑilele acestea un cyclon uriaș, causând pagube de peste *un milion.* Ómenî n'au căḑut jertfă.

—o—

Finitul grevei factorilor postalî din Budapesta. Factorii postalî și suboficianții dela posta centrală din Budapesta au încetat Duminecă séra de a mai sta în grevă. Comitetul greviștilor a anunțat în mod oficios, că Lunî toțî vor fi la posturile lor la muncă. Directorul postei centrale a făcut cunoscut publicului din Budapesta, că scrisorile, pachetele și diferitele asemnațiunî érășî se vor manua regulat.

—o—

Mușcațî de un câne turbat. Cetim în „Fóiă Diecesană": Vinerî în 31 Maiu n. c. au fost mai mulțî copii din Caransebeș mușcațî de un câne turbat. Intre cei mușcațî este și o fetiță de 10 anî a părintelui din Iaz, Nicolae Ionescu. Deși esistă mai multe ordinațiunî cu privire la cei mușcațî de cânî turbațî, și deși aceste ordinațiunî prescriu apriat, că cei mușcațî au să fiă trimișî imediat la institutul de bacteriologie din Budapesta pe spesele statului séu a comunei, cu părere de rău aflăm, că în privința celor mușcațî de câne nu s'au făcut din partea magistratului nostru nicî o disposiție, și copii, mușcațî se află încă acasă la părințî, afară de fetița părintelui Ionescu, care a fost imediat dusă de fratele ei, prof. Ionescu, la institutul de bacteriologie a Drului Babeș din Bucurescî. Suntem informațî, că Dr. Babeș a primit cu bunăvoință fetița în institutul său, unde va sta sub tratament 16 ḑile. Tratamentul se face gratuit.

—o—

Ministru lovit de trăsnet. Din Belgrad se telegrafiéză următórele cu data de 9 Iunie: Cu ocasia rupturei de norî de ierî, ministrul de esterne *Bogocievicî,* mergênd la moșia sa din Topcider, a fost apucat de furtună. Un trăsnet a căḑut tocmai dinaintea lui, omorînd un om, ér pe el l'a rănit ușor în frunte. Trăsnetul a lovit și în casa ministrului, stricând păreții.

—o—

Cununiă. D-l *Dr. Eugen Bran,* subjude reg. în Teaca, și d-ra *Amalia Simon,* fiica d-lui Ludovic Simon, mare proprietar în Sângeorgiul de Câmpiă, se vor cununa la 23 Iunie n. c. órele 3 p. m. în biserica română gr. c. din Sângeorgiu. — Adresăm tinerei părechî și familiilor felicitările nóstre cele mai sincere.

—o—

Comerciul petroleului în România. Cetim în „Curierul Financiar" următórele: După datele culese la ministerul român de agricultură, producțiunea ḑilnică a păcurei brute în România este astfel împărțită: 27000 kilo în județul Bacău; 32000 în Buzău; 91000 în Prahova și 28000 în județul Dâmbovița, ceea ce dă un total de 178000 kilo de păcură brută pe ḑi séu anual 6500 vagóne-cazane a 10000 kilo. Se consumă anual în téră la fabricațiunea petroleului lampant și celor-lalte derivate 5200 vagóne, rămâne dér păcură brută disponibilă pentru esport 1300 vagóne, din care se pot estrage 550 vagóne séu 3660 butóie de petroleu lampant a 150 klgr. unul. Acéstă cantitate de 1300 vagóne se vinde astăḑî, ca petroleu brut, la Orșova, Brașov și Pesta. Stabilindu-se însă un preț mai mare ca 20 lei de suta kgl. la petroleu rafinat cu densitatea între 800-825°, acesta s'ar puté esporta din porturile din Galațî séu Constanța în cantitățî cu mult mai marî decât 3660 butóie a 150 klg., fiind-că atuncî atât esploatatorii de păcură, cât și fabricanții de petrol, unindu-se, ar lucra cu mai mare activitate ca acum la mărirea producțiunei anuale. Fabricanții de petroleu, carî ar fi în stare să facă asemenea esport sunt: Societatea de petroleu din Bucurescî; Câmpianu et Comp. din Têrgoviște; I. Grigorescu din Têrgoviște; Ghiță Popp din Câmpina; Niculescu Bazar din Ploescî, și Dobrescu-Paraschiva din Ploescî. Atregem decî atențiunea acestor fabricanțî asupra esportațiunei, ce ar puté face, cu mare succes, prin porturile Galațî șr Constanța, și asupra debușeului însemnat, ce ar puté deschide produsele lor și în alte părțî ale Europei, afară de Brașov, Pesta și Orșova.

—o—

Circul Reich, care se află de câte-va săptămânî în Brașov, a dat aséră o fórte bine reușită representație în beneficiul d-lui *Momoleanu,* care face parte din personalul circului și e Român. Momoleanu a fost la înălțimea sa de clown și dibaciu călăreț. A escelat mai ales în scena: „bunica de 99 anî", care a stors nesfîrșite aplause. De asemenea și în pantomima „Bărbierul de Sevilla", d-l Momoleanu a fost de tot hazul, pozând de minune ca mușteriu al bărbierului. Ceilalțî membri ai trupei încă au jucat bine și-'n deosebî jocul pe sêrmă a impus prin eleganța și desteritatea, cu care a fost esecutat.

Studii comerciale*).

D-l profesor Romulus *Ionașcu* își continuă raportul său asupra școlelor comerciale din Austria astfel:

III. *Școlele comerciale din Brünn.*

In Brünn se află două școle comerciale inferióre, și anume: Institutul comercial privat al lui W. Ruprich, înființat la 1862 și Școla comercială a gremiului comercial. Acésta este o școlă de adulțî (Kaufmännische Fortbildungsschule).

Este de regretat, că în acest oraș atât de important pentru industria textilă a Austriei, nu esistă până acuma nicî o școlă superióră de comerciu. Se ḑice, că statul va înființa la tómnă o Academiă comercială. Ar fi de dorit, ca acest oraș, care are peste 80 de fabricî de stofe, să aibă cât mai îngrabă o școlă superióră de comerciu.

IV. *Academia germană de comerciu din Praga.*

Academia comercială din Praga este cea mai veche școlă comercială din Austro-Ungaria. Ea își are originea în Școla de Duminecă înființată în 1850 pentru comișii gremiului comercial din Praga. Inființarea acestei școle se datoresce stăruinței lui I. Bachheibl, președintele gremiului comercial din Praga. Cursurile acestei școle s'au ținut în edificiul Politehnicului. Gremiul comercial încă dela început avusese ideia de a înființa o școlă superióră de comerciu, dér din causă, că nu se subscrisese mai mult de 24.000 francî, a căutat cel puțin să înființeze cursul de Duminecă. Gremiul însă n'a părăsit ideea înființărei unei școle superióre și a deschis din nou liste de subscripțiunî, adunând în continuu banî, astfel că în anul 1855 capitalul a atins cifra de 85.000 de francî. In anul 1856 gremiul dispunênd de mijlóce materiale suficiente, a înființat școla comercială superióră din Praga.

Academia dispune de o bibliotecă, care numără peste 3.000 tomurî. Biblioteca elevilor are 400 de tomurî. Muzeul de mărfurî are până la 4.000 de specimene. Cabinetul de fisică și laboratorul de chimie este bine asortat.

V. *Academia bohemă de comerciu.*

Academia bohemă a fost înființată în 1872 de către societatea comercianților, numită „Mercur". La început cursurile Academiei erau de doi anî și un an preparator. In 1877 și 78 cursul preparator a fost desființat, mărindu-se numărul anilor dela doi la trei. Academia este frecuentată de 450 de elevî. Pentru elevii săracî sunt 12 burse, fiă-care bursă este de 450 francî. Din anul 1892 Academia se află în localul său propriu, care este mult mai bun decât al Academiei germane. Museul de mărfurî este binișor asortat, de asemenea și laboratorul de chimie.

Aci mă simt dator a multumi d-nului Dr. Urban Jarnic, simpaticul profesor dela Universitatea bohemă și cunoscutul filoromân, care m'a condus la Academia boemă, arătându-mî cu cea mai mare bunăvoință totul, de ce dispune școlă.

VI. *Celelalte școle comerciale din Praga*

In Praga se mai află următórele școle comerciale: Școla comercială a gremiului comercial german înființată în 1850, care, după cum am amintit mai sus, a dat nascere Academiei; Școla comercială a reuniunei damelor germane înființată în 1890; Școla comercială a gremiului boem înființată în 1887; Școla comercială a reuniunii damelor boeme înființată în 1877 și Școla comercială a reuniunii comercianților germanî întemeiată în 1867.

*) A se vedé „Gaz. Trans." Nr. 117.

Literatură.

Istoria Impĕratului Traian și a contimporanilor săi, de Dr. *Heinrich Francke.* Acest interesent și valoros op a început să apară și în limba română; traducătorul este D-l *Petru Broșteanu.* A apărut până acum fasciculul prim, cuprindênd afacerile esterne ale Imperiului roman sub Traian și viéța și răsbóiele lui Traian. Opul e tipărit frumos, pe hârtiă fină, avênd în frunte statua lui Traian în ilustrațiune frumósă. Fasciculul prim conține 64 pag. format mare 8°; vor apăré cu totul 12 fasciculî broșațî, în 12 lunî, fiă-care de câte 4 cóle, formând în total un op complet de 48 cóle. Prețul opului complet este 4 fl., ér pentru România 12 lei, plătibilî în rate anticipative trei lunare de câte 1 fl. (3 lei). Opul se va trimite numai acelora, carî vor plăti înainte cel puțin costul prenumerațiunei pe un cuartal. Abonamentele sunt a se face la adresa d-lui: Petru Broșteanu în Brașov, Strada gărei 45.

*

In editura librăriei W. Krafft din Sibiiu a apărut: **Indreptar pentru întemeiarea băncilor rurale după sistemul F. W. Raiffeisen,** un studiu de mare actualitate pentru noi, scris de d-l *Ioan Costin,* preot și redactorul „Economului". Opul e însoțit de-o prefață a autorului, în care esplică importanța acestei scrierî, mai ales pentru împrejurările nóstre de aḑî, și face un călduros apel la preoțimea română, ca să ia în mâna sa cestiunea întemeierei acestor fel de băncî, imitând clerul din Italia, care cu ajutorul băncilor acestora, a întrunit în mâna sa puterea morală și materială a credincioșilor, punênd în uimire și confusie pe vrăjmașiî bisericei. Recomandăm acéstă scriere interesantă atențiunei publicului nostru, mai ales a preoțimei. Prețul 60 cr.

*

In tipografia archiepiscopéscă Silvestru Morariu-Andrievicî din Cernăuțî (Bucovina) a apărut: **Carte de cetire pentru cursul de repețire,** de *Nicolae Ieremievicî-Dubău,* învĕțător la școla de aplicațiă a pedagogiului i. r. în Cernăuțî. Cartea conține 117 bucățî de cetire alese, de diferițî scriitorî bunî. Prețul unui esemplar de 260 pag. format mare costă numai 80 cr., legat 1 fl.

DIVERSE.

Felurite frumsețî. Diferite popóre au diferite gusturî, ceea ce face, ca unele să socotéscă de frumos ceea ce înaintea altora este urît. Așa la noi în Europa dinții albî sunt socotițî ca cei mai frumoșî, în China însă trec, ca cei mai frumoșî dinții galbenî, ér în India dinții roșii, din care causă femeile indiene își văpsesc dinții cu colóre roșiă. La noi fața rumenă și vigurósă trece ca fórte frumósă, în Grönlanda însă femeile își văpsesc fața, dându-i o colóre mucedă. In Rusia femeia crede că e urîtă, décă are fată roșiă, din care causă își văpsesce fața cu un lichid alb în colórea cretei. In Persia nasul încovoiat este de absolută necesitate pentru ca cineva să pótă ḑice despre sine, că e frumos; din contră însă, locuitorii de pe insula Haiti turtesc nasurile copiilor nou născuțî, de óre-ce înaintea lor nimenea nu póte fi frumos fără de-a avé nas turtit. Germanul iubesce statura sveltă, pe când Turcii consideră ca frumóse numai femeile de statură mică și trunchiósă. La noi cea mai frumósă este fruntea lată și bulbucată, Grecii însă iubesc numai frunțile micî. Persianul nu póte suferi părul roșu, Turcul din contră, îl iubesce peste măsură. De-altmintrelea și în Francia era odată fórte la modă părul roșu, și pe timpul imperiului de al doilea tóte femeile din societatea alésă își văpsiau părul cu colóre roșiă. Ce privesce însă gura, atât popórele civilisate, cât și cele sălbatice și semi-sălbatice au același gust, susțiind, că gura mică este cea mai frumósă.

Un present alui Napoleon I. In podul castelului princiar din Mogunța, în care astăḑî se află museul central romano-german și diferite colecțiunî ale orașului, s'a descoperit o icónă fórte prețiósă și fórte interesantă din punct de vedere istoric. Tabloul a zăcut aprópe 60 anî nebăgat în sémă și este ros de șórecî; el este creațiunea pictorului frances Pierre Dulin († 1748), și a fost donat ca present din partea lui Napoleon I orașului Mogunța. Figurile tóte sunt în mărime naturală și representă pe Christos cum vindecă pe bolnavî. El stă în mijloc, de-a drépta lui se află colonada templului, și înaintea acesteia, la picióreele lui Christos se póte vedé, îngenunchiând, o femeiă vindecată. Lângă dênsa îngenunchiă un bărbat, care arată spre un bolnav, ce se sbuciumă, fiind atacat de cârcei și care asemenea voesce a fi vindecat. In jurul acestui grup central stau împrăsciațî apostoliî și câte-va femei. Tabloul interesant, va fi acum restaurat la insistința episcopului de Mogunța, Dr. Gaffner, și va fi predat galeriei orășenescî de icóne.

Monumentele mortuare ale papilor. Leon XIII, actualul Papă, a pus artiștî renumițî să-i construéscă locul pentru odihna eternă. Cu esecutarea părțiî architectonice a însărcinat pe profesorul Lucchetti, ér statua Papei va fi făcută de Eugenio Maccagnani, astăḑî cel mai renumit sculptor italian după Luigi Ferrari. Mormêntul lui Leon se va înălța în basilica Santa Maria Maggiore, în care după Piu VI, nu s'a mai înmormêntat alt Papă. Piu VII, Piu VIII și Grigorie XVI sunt îngropațî în biserica St. Lorenzo pe Campo Verano. Obiceiul de a se îngriji de mormênt încă în viéță, este vechiă și ușor se póte esplica. Nu toțî Papiî au avut rude avute, carî să se fi îngrijit după mórtea lor, ca să le ridice un mormênt vrednic; ér décă Papa mort nu are rude avute, fórte ușor se póte întêmpla — cum adese-orî s'a întêmplat — că răposatul trebue să se mulțumescă cu o simplă piétră monumentală. Și ca să aducem un esemplu din timpurile mai nouă, vom reproduce aci istoria straniă a mormêntului Papei Piu VII. Acest Papă murise fără să-șî fi pregătit în viéță ultimul locaș de repaus vrednic. Rudele sale erau sărace; ér urmașul său nu voia să-șî spargă capul cu chestia unui monument mortuar pentru răposatul. La urma urmelor cardinalul Consalvi, secretarul de Stat al lui Piu VII, luă asupră-șî construirea monumentului. Nicî cardinalul Consalvi nu era tocmai avut, dér ca secretar de Stat al Papei primise cu ocasiunea deselor sale misiunî diplomatice, dela regî și principî străinî darurî multe prețióse, tabacherî înfrumsețate cu diamante, etc. El le-a prefăcut acuma tóte acestea în banî, cu care înălță monumentul stăpânului său. In anul 1830, șépte anî după mórtea Papei, monumentul fù gata; dér voind să-l așeḑe în biserica Sf. Petru, întêmpină greutățî nouă. Consalvi încredințase esecutarea monumentului celui mai renumit sculptor de pe vremea aceea, Thorwaldsen, fără să se gândéscă, că acesta era protestant, un eretic. Monsignoriî, carî mai înainte nu se interesaseră de loc de monumentul răposatului Papă, găsiră acuma lucru scandalos, ca locțiitorul lui Christos să-șî dórmă somnul drepților într'un sicriu lucrat de un Luteran. In urmă totușî Consalvi învinse aceste greutățî și așeḑă monumentul în biserica Sf. Petru; dér putea să se întêmple să nu reușéscă, și putem decî să înțelegem, de ce Papiî se îngrijesc în viéță de mormêntul lor.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Iunie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.50
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	125.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	124.25
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.40
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	148.—
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.30
Renta de aur austr.	122.90
Losurĭ din 1860	157.25
Acții de ale Băncei austro ungară.	1078.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	494.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	408.75
Napoleondorĭ.	9.63
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.40
London vista	121.45
Paris vista	48.15
Rente de corône austr. 4%. . .	101.55½
Note italiene.	45.97

Cursul pieței Brașov.

Din 11 Iunie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.54	Vênd.	9.57
Argint român.	Cump.	9.48	Vênd.	9.53
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.59	Vênd.	9.63
Galbenĭ	Cump.	5.70	Vênd.	5.75
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	130.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.90	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.25	Vênd.	101.25

Anunciurĭ

(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administratiunĭ. In casulŭ publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmêntŭ, care cresce cu câtŭ publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administrațiunea „Gazeta Transilvaniei."

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reinoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Administraț. „Gaz. Trans."

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ român expr.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren accel.	Tren de persón.	Tren român expr.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05	8 05	8 05	2 15	pl.	Viena . . .	sos.	3.—	1 55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	1.55	5.45	9.15		Budapesta		5 45	7.25	7.—	1.50	8.10
11.31	4 23	3.56	9.27	11.12		Szolnok . .		2.29	5.23	3 50	11.44	4.43
2.—	5.55		11 53	12.55		P. Ladány . .		12.05	3.46	1.21	10.03	2.17
3.42	7.08		1 48	2.12	sos.	Oradea-mare .	pl.		2.26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15		2.16	2.20	pl.		sos.		2.19	10.44	8.38	11.17
4.38	7.43		3 03	2.50		Mezö Telegd .			1.52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18		3.45	3 26		Rév			1.26	9.30	7.48	10.13
5.43			4 06			Bratca . . .				9.10		9.50
6.32	9.07		4.53	4 17		Ciucia . . .		5.40	12.47	8.31	7.08	9.19
7.16	9.37		5.32	4.50		B.-Huiedin .		4.52	12.17	7.53	6.39	8.37
8.07			6.24			Ghârbău . .		2.55		6.53		7.37
8.34	10 37		6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	2.—	11.01	6.14	5.25	7.—
8.49			8 40	6.11	pl.		sos.	5.45	10.45		4.48	6.45
9.06			9.08	6.27		Apahida . .		5.18			4.23	6.27
10.14			10 40	7.27		Ghiriș . . .		3.53	9.23		3.—	5.21
10.32			11.25	7.50		Cucerdea . .		3.06	8.49		2.00	4.47
10.59			11.54			Uioara . . .		2.48			2.—	4.31
11 07			12 04			Vințul de sus		2.40			1.51	4.24
11.31			12.34	8.17		Aiud . . .		2.11	8 23		1.23	4.03
11.48			1.—	8 33	sos.	Teiuș . . .	pl.	1.45	8.06		12.54	3.42
12 25		11.40	1 40	8.38	pl.		sos.	1.10	7.59			2.49
12.52		11.55	2.17			Creciunel . .		12.39				2.24
1.06			2.35	9 09		Blașiu . . .		12.24	7 30			2.10
1.37			3.14			Micăsasa . .		11.48				1.38
1.52		1.—	3.34	9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	11.29	6 56			1.18
2.13		1.02	3 49	9.44	pl.		sos.	11.14	6.54			1.01
2.32			4.11	9.59		Mediaș . . .		10.55	6.41			12.46
3 04		1.39	4 48	10 22		Elisabetopol .		10.21	6 20			12.16
3.47		2.13	5 27	10.51		Sighișóra . .		9.42	5 [illegible]3			11.39
4.09		2.28	6 10	11.12		Hașfalĕu . .		9.13	5.33			11.17
5 34		3.30	7.50	12.26		Homorod . .		7.45	4 27			10.02
6.12			8 30	12.58		Agoștonfalva .		7.03	3.53			9.22
6.41		4.16	9.03	1.15		Apața . . .		6.36	3.37			8.57
7.16			9.38	1.34		Feldióra . .		5.58	3 16			8.23
8.--		5.07	10.25	2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	5.08	2.45			7.43
	11.—	5.14		2 19	pl.		sos.	7.01	2.18		10.19	7.01
	12.26	5 59		3 01		Timiș . . .		6.—	1 42		9.39	6.—
	1 11	6 29		3 31		Predeal .		5 11	1.12		9.12	5.11
	8 30	11.25		9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.		8.35		5.35	

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.25	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoșŭ . .		7.03	1.58	7.43	12.32
5 07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oșorheiu . .	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.	5.18	9.25	5.04	10 —
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs. .	pl.	3.50	7.49	3.25	8:25

Ghirișŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11 —	4.—	10.19	Ghiriș	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.39	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón.	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	11.34	7.10	pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	6.20	12.35
3.57	1.03	8.59		Ocna . . .		8.11	5.12	11.01
4.19	1.25	9.15	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	4 49	10.36
4 36	1.46		pl.		sos.	7.28		8.33
6.16	3.31			Avrig . . .		6.02		6.54
8.42	6.08		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28		4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.29	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brasov — Zĕrneștĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	9.15	Brașov	7.36	1.29	8.31
10 28	6.36	10.35	Zĕrneștĭ	6.06	12.05	7.20

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21
7 07	1.01		Țagu-Budatelicŭ . . .		4.15
9.59	4 55		Bistrița		1.16

Arad — Timișóra

6.20	11.30	5.-	Aradŭ	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timișóra	8.20	1.12	8.15

Careii-marĭ — Zelău

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	4.15	Careii-marĭ . .	9.06	7.—
10.17	9.18	Zelău	4.20	3.01

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3.22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.